

РЕЦЕНЗІЇ

DOI <https://doi.org/10.32782/2523-4269-2022-81-4-2-206-207>

Лук'янчиков Є. Д.,

доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри інформаційного, господарського та адміністративного права
(Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», м. Київ)

Лук'янчиков Б. Є.,

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри інформаційного, господарського та адміністративного права
(Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», м. Київ)

РЕЦЕНЗІЯ

НА МОНОГРАФІЮ О. В. КОВАЛЬОВОЇ

«ІНФОРМАЦІЙНА ПАРАДИГМА ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ В УКРАЇНІ: ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНИЙ АСПЕКТ»¹

Наприкінці 2022 року відбулася значна подія в науковому середовищі – світ побачила монографія «Інформаційна парадигма досудового розслідування в Україні: теоретико-прикладний аспект». Її авторка кандидат юридичних наук, декан факультету № 1 Донецького державного університету внутрішніх справ Ольга Вікторівна Ковальова розв'язала актуальну наукову проблему, тобто розробила концепцію механізму інформаційного забезпечення досудового розслідування в Україні, ґрунтуючись на сучасному рівні інформаційних процесів у суспільстві і рівні його нормативного врегулювання у чинному законодавстві, що регулює кримінальну процесуальну та оперативно-розшукову діяльність, як два складники, що забезпечують розкриття та розслідування злочинів для виконання завдань кримінального провадження, визначених у ст. 2 КПК України.

Заслуговує на увагу підхід авторки до визначення структури монографічного дослідження, що складається з чотирьох розділів, які охоплюють одинадцять підрозділів з п'ятьма підпунктами, висновків та списку використаних джерел. Матеріал у монографії викладається у певній логічній послідовності. Авторка вибрала оптимальний порядок викладення матеріалу. Проблеми інформаційного забезпечення діяльності державних органів з розкриття злочинів розглядаються з давніх часів і до сьогодення. Визначаються межі кожного історичного етапу нормативного та організаційного забезпечення інформаційного забезпечення процесу пізнавальної діяльності з розслідування злочинів.

Слушно зазначається, що більшість проблем кримінального судочинства виникає на етапі досудового провадження та наводиться низка обставин об'єктивно-

го і суб'єктивного характеру, що суттєво впливають на цей процес: 1) латентність окремих видів кримінальних правопорушень; 2) відсутність професійної зацікавленості працівників правоохоронних органів; 3) недоліки в організації процесуального керівництва досудовим розслідуванням; 4) рудиментарність заходів та засобів, котрі застосовуються органами досудового розслідування та оперативними підрозділами у своїй професійній діяльності. Аналіз слідчої та судової практики дозволив авторці підсумувати, що саме остання причина є найбільш поширеною та дестабілізуючою. Це зумовлене стрімким розвитком кримінального «професіоналізму» осіб, що вчиняють кримінальні правопорушення, та відсутністю надійних та дієвих засобів своєчасного реагування на суспільно небезпечні діяння, що вказує на корисність та своєчасність здійсненого авторкою наукового пошуку в царині інформаційного забезпечення досудового розслідування та розроблення конкретних пропозицій з організаційного та нормативного його вдосконалення.

Рецензовану монографію слід визнати однією з перших вітчизняних наукових праць, в якій розкрито особливості інформаційного забезпечення досудового розслідування в Україні. Авторка піддала ґрунтовному аналізу поняття та сутність досудового розслідування як стадії кримінального процесу; генезис системи інформаційного забезпечення досудового розслідування; правові та організаційні засади застосування засобів інформаційного забезпечення досудового розслідування; інформаційне забезпечення досудового розслідування в процесі міжнародного співробітництва; правові та організаційні аспекти керування ризиками та можливостями в процесі вдосконалення інформаційного забезпечення досудового розслідування тощо.

З аналізу змісту монографії можна дійти висновку, що авторка під час роботи над нею використала комп-

¹ Ковальова О.В. Інформаційна парадигма досудового розслідування в Україні: теоретико-прикладний аспект : монографія. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. 320 с.

лекс наукових методів, що відповідають сучасним вимогам до написання такого виду робіт. У процесі її підготовки використано досить представницьку джерельну базу: наукову літературу різних часових періодів; нормативні акти, що регулюють кримінальну процесуальну й оперативно-розшукову діяльність державних органів, на які покладено завдання протидії кримінальним правопорушенням; рішення судових інституцій, що стосуються предмета дослідження (Верховного Суду, актів Конституційного Суду України, практику Європейського Суду з прав людини). Висновки та пропозиції авторки є досить аргументованими та належно обґрунтованими. Монографію написано державною мовою. Її зміст легко сприймається під час ознайомлення. Розділи логічно сконструйовані, подача матеріалу проводиться від загального до спеціального.

Рецензована монографія відповідає новаторському підходу до постановки і вирішення наукової проблеми. Разом із тим у ній містяться деякі положення, що можуть бути предметом диспуту серед науковців та практиків, зокрема щодо визначення стадій кримінального провадження. Проте це не применшує значущості рецензованої роботи, а свідчить про її актуальність і новий підхід до вирішення цієї важливої для теорії і практики проблеми. Монографія приверне увагу і буде корисною для вчених, аспірантів, здобувачів освітнього рівня бакалавр та магістр права, практикуючих юристів за різними напрямками, а також широкого кола осіб, які цікавляться дослідженнями у галузі кримінального процесу та оперативно-розшукової діяльності, стане потужною «платформою» для майбутніх наукових досліджень у цій сфері.